

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

Rīgā

Nr.528

2015.g. 9.aprīlī

Latvijas Pašvaldību savienība

*Nosūtīts elektroniski uz:
lps@lps.lv*

Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pašvaldībās

Konkurences padome (turpmāk – KP) 2014.gada septembrī saņēma iesniegumus par iespējamu Konkurences likuma (turpmāk – KL) 13.panta pārkāpumu sadzīves atkritumu apsaimniekotāja, SIA “Eco Baltia vide” (turpmāk – Eco Baltia), darbībās.

Informējam, ka KP ir izvērtējusi iesniegumus un novērsusi Eco Baltia ekspluatējošās darbības. Turpmāk paskaidrojam Eco Baltia darbību raksturu un vienlaicīgi vēršam pašvaldību uzmanību uz citiem riskiem.

Eco Baltia ir uzvarējusi publiskajā iepirkumā un atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.pantam ieguvusi tiesības uz pieciem gadiem būt par vienīgo sadzīves atkritumu apsaimniekotāju attiecīgajā reģionā. Līdz ar to attiecīgā reģiona iedzīvotājiem un juridiskajām personām konkrēto pakalpojumu saņemšanai nepastāv cita iespēja, kā noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu ar Eco Baltia. Eco Baltia klientiem papildus pašvaldību noteiktajam atkritumu savākšanas pakalpojumam iepirkumā (turpmāk – pamatpakalpojums) piedāvā arī pakalpojumus, kas nav bijuši noteikti iepirkuma nolikumā un uz ko neattiecas starp pašvaldībām un apsaimniekotāju noslēgtais līgums (saskaņā ar Eco Baltia norādīto, piemēram, iespēja pasūtīt biežāku (ārpuskārtas) atkritumu izvešanu, mainīt konteineru atrašanās vietu, pieļāvums konteinerā izmest vairāk, nekā standarta apjoms) (turpmāk – papildpakalpojums).

Iesniegumos tika celti iebildumi par noslēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumiem un tiem pievienoto vienošanos par papildpakalpojumu saņemšanu, kuru Eco Baltia piedāvāja noslēgt kopā ar līgumu. Iesniegtās sūdzības bija par neskaidru papildpakalpojumu izmantošanas un samaksas kārtību. Iesniedzēji nebija izpratuši, ka, noslēdzot vienošanos, par papildpakalpojumiem būs jāmaksā katru mēnesi, pat ja tie netiek izmantoti.

Izvērtējot iesniegumos sniegto informāciju un tiem pievienotos materiālus, KP konstatēja, ka ar neskaidriem noteikumiem Eco Baltia bija panākusi, ka iedzīvotāji vai juridiskās personas noslēdza vienošanos par papildpakalpojumiem kopā ar pamatpakalpojuma līgumu, tādā veidā Eco Baltia paaugstinot savus ienākumus.

Nemot vērā iepriekšminēto, ja iepirkums pieļauj piedāvāt papildpakalpojumus, aicinām pašvaldības rūpīgi sekot līdzī izvēlētai apsaimniekotāja rīcībai pēc iepirkuma, lai novērstu šādas situācijas, kad novada iedzīvotājiem negodprātīgi tiek paaugstinātas izmaksas par atkritumu izvešanu.

Tāpat, ja pašvaldības pieļauj papildpakalpojumu sniegšanu, aicinām pašvaldības izvērtēt, vai izvēlētai atkritumu apsaimniekotāja pamatpakalpojums atbilstoši tā slēgtajiem

līgumiem ar iedzīvotājiem un uzņēmumiem atbilst iepirkuma nolikumā prasītajam pakalpojuma apjomam un vai izvēlētais apsaimniekotājs pamatpakalpojumā ietilpstošas atkritumu izvešanas darbības nav uzdevis par papildpakalpojumiem, tādā veidā saņemot no iedzīvotājiem dubultmaksu par vienu un to pašu pakalpojumu. Ja pašvaldības pieļauj papildpakalpojumus, tad aicinām noteikt, ka tie pirms piedāvāšanas iedzīvotājiem ir jāsaskaņo ar pašvaldību.

Tāpat KP vēlas uzsvērt iepirkuma nolikuma skaidru prasību noteikšanas un pretendentu piedāvātās cenas izvērtēšanas svarīgumu. Ja pašvaldības pieļauj papildpakalpojumu sniegšanu, jāievēro, ka iepirkuma pretendenti var neiekļaut pamatpakalpojuma cenā daļu pamatpakalpojuma izmaksas, tās paredzot atgūt ar ienākumiem no papildpakalpojumiem. Ar šādu pieeju pretendents var nepamatoti iegūt pasūtījumu un var nebūt spējīgs nodrošināt pamatpakalpojumu, ja iedzīvotāji neizvēlas papildpakalpojumus. Šādā gadījumā apsaimniekotājam rodas motivācija jebkādām metodēm „iemānīt” klientiem papildpakalpojumus, lai saņemtu lielākus ienākumus un segtu izmaksas.

Jāuzsver, ka Eco Baltia gadījumā papildpakalpojumi pērkami tikai visi kopā, par to maksājot konkrētu papildmaksu neatkarīgi no izmantošanas fakta. Līdz ar to, pat viena darbība, kura būs loģiski ietilpstoša pamatpakalpojumā un neizbēgami izmantojama, bet nebūs iepirkuma nolikumā atrunāta kā pamatpakalpojuma daļa, var likt iedzīvotājiem noslēgt vienošanās par visiem papildpakalpojumiem.

Aicinām informēt visas pašvaldības par iepriekš minēto, lai novērstu negodprātīgu apsaimniekotāju rīcību.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama